

D.U.K. Atvejai, kai nuotraukos ir vaizdo įrašai nelaikomi asmens duomenimis.

2026 m. spalio 23 d.

Kas yra asmens duomenys?

Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR)¹ 4 straipsnio 1 punkte nustatyta kas yra asmens duomenys.

Tai reiškia, kad: (i) asmens duomenys – bet kokia informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybę galima tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti; (ii) fizinis asmuo turi būti tiesiogiai arba netiesiogiai atpažįstamas pagal vieną ar kelis identifikatorius², buvimo vietos duomenis arba pagal jam būdingus požymius (pavyzdžiui, amžius, lytis, miestas, išsilavinimo duomenys ir kt.).

Asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

1 pavyzdys. Nuotrauka yra asmens duomenys.

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (VDI) 2023-09-11 sprendime dėl paciento nuotraukų paviešinimo³ pasisakė, kad „<...> Pagal paskelbtose nuotraukose užfiksuotą atvaizdą pareiškėją **galėjo atpažinti**, t. y. nustatyti jo tapatybę, pats pareiškėjas, duomenų valdytojas, gydytojas bei pareiškėją pažįstantys asmenys, todėl paviešintos nuotraukos laikytinos pareiškėjo asmens duomenimis, kaip jie apibrėžiami BDAR 4 straipsnio 1 punkte <...>“.

„<...> Susipažinusi su skundo nagrinėjimo metu surinkta medžiaga, VDAI nustatė, kad yra **galimas netiesioginis pareiškėjo identifikavimas**, nes viešai paskelbtose nuotraukose buvo matoma pareiškėjo plaukų spalva, jų forma ir ilgis, matoma tatuiruotės vieta ir kūno formos. Be to, pagal nuotraukose nurodytą duomenų valdytojo logotipą bei nubrėžtas linijas galima lengvai nustatyti, kokias problemas sprendė pareiškėjas, kas dar papildoma nuotraukose pateiktą informaciją apie pareiškėją. VDAI pažymi, kad nuasmeninimas yra duomenų apdorojimo metodas, kurį taikant, panaikinama galimybė tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti asmens tapatybę <...>“.

¹ BDAR taikomas asmens duomenų tvarkymui dviem būdais: visiškai arba iš dalies atliekamam automatizuotomis priemonėmis, pavyzdžiui, naudojant vaizdo stebėjimo kameras; ir asmens duomenų, kurie sudaro susisteminto rinkinio, dalį ar yra skirti jį sudaryti, tvarkymui ne automatizuotomis priemonėmis pavyzdžiui, nuotraukos.

² [Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2016-10-19 byloje Nr. C-582/14](#) (P.B. prieš Vokietijos Federacinę Respubliką), buvo sprendžiamas klausimas dėl dinaminių IP adresų pripažinimo asmens duomenimis.

³ Plačiau žr.: <https://vdai.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2023/10/SHn2rl9xMjc.pdf>;

Kas yra pseudonimai ir anoniminiai duomenys?

BDAR preambulės 26 konstatuojamoje dalyje nustatoma, kad asmens duomenys, kuriems suteikti pseudonimai ir kurie galėtų būti priskirti fiziniam asmeniui pasinaudojus papildoma informacija, turėtų būti laikomi informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė gali būti nustatyta. Taigi asmens duomenys, iš kurių pašalinta asmeninė informacija, kurie yra užšifruoti ar kuriems yra suteikti pseudonimai, bet kuriuos galima **panaudoti asmens tapatybei iš naujo nustatyti**, išlieka asmens duomenimis ir jiems taikomas BDAR. Taigi, paprastaiariant **pseudonimo sukūrimas yra fizinio asmens tapatybės paslėpimas** (asmens duomenų tvarkymas taip, kad be papildomos informacijos jų nebūtų galima priskirti konkrečiam asmeniui).

2 pavyzdys.

Tai reiškia, kad asmens duomenų (vardo, pavardės, asmens kodo, telefono numerio ir kt.) pakeitimas duomenų rinkinyje netiesiogiai identifikuojančiais duomenimis (pseudonimais) (pavyzdžiui, slapyvardžiu, eilės numeriu, kodu ir kt.), yra asmens duomenys ir jiems bus taikomas BDAR. Pavyzdžiui, iš medicininio tyrimo vaizdo (rentgeno, magnetinio rezonanso nuotraukos ar kt.) pašalinamas paciento vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas, ligoninės pavadinimas ir pakeičiamas kodu (ID), kurį sudaro unikalūs raidžių ir skaičių derinys (PAC-9843).

BDAR preambulės 26 konstatuojamoje dalyje nustatoma, kad duomenų apsaugos principai neturėtų būti taikomi **anonimiškai informacijai**, t. y. informacijai, kuri nėra susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta, arba asmens duomenims, kurių anonimiškumas užtikrintas taip, kad duomenų subjekto tapatybė negali arba nebegali būti nustatyta.

3 pavyzdys.

Tai reiškia, kad anoniminiai duomenys – tai duomenys, kurie buvo nuasmeninti taip, kad asmens tapatybė nebenustatoma jokiais priemonėmis, kurios pagrįstai tikėtina bus naudojamos. Kai nuasmeninimas įgyvendinamas tinkamai, BDAR nebetaikomas nuasmenintiems duomenims. Pavyzdžiui, kai iš vaizdo failo (DICOM formato) ištrinamas paciento vardas, pavardė, gimimo data, asmens kodas ir ID; panaikinami vaizdiniai užrašai, jei ant paties rentgeno ar tomografijos vaizdo buvo užrašyti paciento duomenys, jie yra „iškerpami“ arba užtušuojami; nėra galimybės atkurti sąsajos su konkrečiu asmeniu: nelieka jokio unikalaus rakto ar nuorodos, kuri leistų vaizdą vėl susieti su konkrečiu ligoninės ligos istorijos įrašu; vaizdai dažniausiai perkeliama į atskiras duomenų bazes, naudojamas mokslui, statistikai.

Kokiais atvejais užfiksuoti vaizdo duomenys (nuotraukos / vaizdo įrašai) nėra laikomi asmens duomenimis?

29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės⁴ 2007-06-20 nuomonėje Nr. [4/2007](#) „Dėl asmens duomenų sąvokos“ (toliau – Nuomonė) pasisakoma, kad tam, kad duomenys būtų laikomi susijusiais su asmeniu, turi būti turinio, tikslo arba rezultato elementas. Nuomonėje paaiškinta, kad „<...>

⁴ Europos duomenų apsaugos valdyba įsigaliojus BDAR.

siekiant išskirti asmenį *nepakanka tik numanomos galimybės*, jog būtų galima laikyti, kad asmens tapatybė gali būti nustatyta. *Jei atsižvelgiant į visas priemones, kuriomis galėtų pasinaudoti duomenų valdytojas ar bet kuris kitas asmuo tokios galimybės nėra arba ji nedidelė, neturėtų būti laikoma, kad asmens tapatybę galima nustatyti, o informacija neturėtų būti laikoma „asmens duomenimis“.* <...> reikėtų atsižvelgti ir į nustatytą tikslą, tvarkymo sisteminimo būdą, naudą, kurios tikisi duomenų valdytojas, asmenims svarbius interesus ir organizacinio pobūdžio nesklandumų pavojų ir techninius sutrikimus <...>“.

Taigi norint įvertinti, ar vaizdo duomenys yra asmens duomenys, būtina atsakyti į klausimus: ar užfiksuota informacija leidžia identifikuoti fizinį asmenį, ar informaciją užfiksavęs asmuo turi tikslą ją naudoti siekiant įvertinti fizinio asmens (su kuriuo užfiksuota informacija galėtų būti siejama) padėtį, elgesį, daryti jam įtaką ar pan., taip pat įvertinti, ar informacijos naudojimas galėtų turėti poveikį šio fizinio asmens (su kuriuo informacija galėtų būti siejama) teisėms ir interesams. Jeigu atsakymai į šiuos klausimus neigiami, tuomet nuotrauka / vaizdo įrašas neturėtų būti laikomi asmens duomenimis. Tokios informacijos tvarkymui BDAR neturėtų būti taikomas.

Vis dėlto jei fizinį asmenį, transporto priemonę (valstybinius numerius) ar nekilnojamo turto objektą (pavyzdžiui, jo identifikacinį numerį) užfiksavęs iš toli yra galimybė užfiksuotą vaizdą priartinti tiek, kad fizinį asmenį būtų galima identifikuoti, tokių duomenų (nuotrauka / vaizdo įrašas) tvarkymui galėtų būti taikomi BDAR reikalavimai.⁵

Taigi, ar užfiksuoti vaizdo duomenys (nuotrauka / vaizdo įrašai) yra laikytini asmens duomenimis, vis dėlto, būtina atsižvelgti į visas konkrečias atvejo aplinkybes.

„<...> Galimumas nustatyti tapatybę asmens, su kuriuo susijusi tvarkoma informacija, internete aiškintinas kitaip, nei buvo numatę Direktyvos⁶ rengėjai. Formaliai aiškinant asmens duomenų sąvoką, įtvirtintą Direktyvoje, informacija apie asmenį netampa asmens duomenimis tol, kol šios informacijos neįmanoma susieti su realybėje egzistuojančiu asmeniu arba duomenimis, kurie užtikrina tiesioginę identifikaciją (asmenvardis, asmens kodas) <...>“.⁷

4 pavyzdys. Nuotrauka nėra asmens duomenys.

VDAI 2022 m. sausio 7 d. sprendimas.

Pareiškėjas pažymėjo, kad pastebėjo publikuojamą nuotrauką interneto svetainėje apie neva įmonės darytus darbus jo privačioje valdoje, tačiau tai, kas viešai publikuojama nėra minėtos įmonės darbas ir tai neatitinka tikrovės, o publikuoti minėtai nuotraukai Bendrovė nėra gavusi jo sutikimo. Pareiškėjas nurodė, kad Bendrovė duomenis (nuotrauką apie jo privačioje valdoje esantį namą, jo aplinką) tvarko (publikuoja) neteisėtai.

Nustatyta, kad Bendrovės interneto svetainėje publikuojamoje nuotraukoje matyti nufotografuota namo dalis (terasa, joje esantis kubilas), iš kurios nėra galimybės tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti, kam ši namo dalis priklauso, t. y. savininko vardą ir pavardę, sklypo tikslios buvimo vietos

⁵ Remiantis BDAR 2 straipsnio 2 dalies c punktu, BDAR nėra taikomas asmens duomenų tvarkymui, kai duomenis tvarko fizinis asmuo, užsiimdamas išimtinai asmenine ar namų ūkio veikla, t. y. kai taikoma vadinamoji „namų ūkio“ išimtis.

⁶ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (95/46/EB) dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (pakeista BDAR).

⁷ M. Civilkos ir teisininkės L. Šlapimaitės straipsnis „Asmens duomenų samprata elektroninėje erdvėje“ (Teisė, 2015, Nr. 96) (Žr. <https://www.zurnalai.vu.lt/teise/article/view/8761>).

ar kaip nors kitaip identifikuoti pareiškėją. Atsižvelgiant į tai, padaryta išvada, kad nuotrauka, kurioje matyti namo dalis, nėra pareiškėjo asmens duomenys.

VDAI 2023 m. balandžio 6 d. sprendimas.

Pareiškėjas nurodė, kad *Facebook* paskelbtose nuotraukose yra užfiksuoti pareiškėjui nuosavybės teise priklausanti valda, aikštelė, statiniai, automobiliai, vandens telkinys, tvora ir kiti jo duomenys. Skundžiamas asmuo VDAI nurodė, kad visos nuotraukos buvo padarytos jam priklausančiu mobiliuoju telefonu. Pažymėjo, kad jokio pareiškėjo ar jo šeimai priklausančio turto sąmoningai nefiksavo, duomenų apie pareiškėjo privatų gyvenimą bei jam priklausančią turtą nerinko ir neturėjo jokio tikslo ar motyvo tai daryti. Nurodė, kad nuotraukų tikslas buvo užfiksuoti nuotraukos centre esančius vaikus, kurie atlieka programą stovyklos metu ir (ar) dalyvauja edukacinėje veikloje, todėl šia informacija (vaikų patirtus įspūdžius ir veiklą) su vaikų tėvais pasidalino paskelbdamas nuotraukas socialiniame tinkle *Facebook*.

Taip pat skundžiamas asmuo pažymėjo, kad iš matomų fragmentų neįmanoma nustatyti, nei kokie tai statiniai, nei kam jie priklauso, nei koks jų adresas, nei kas tuose statiniuose yra ir t. t., todėl akivaizdu, kad nuotraukomis nebuvo siekiama fiksuoti nei pareiškėjo, nei bet kokio kito asmens nuosavybės.

VDAI iš pateiktų įrodymų (*Facebook* paskyrų nuotraukų) nustatė, kad į *Facebook* skundžiamas paskyras įkeltose nuotraukose yra pavaizduoti žaidžiantys, piešiantys, sportuojantys ir kitomis veiklomis stovykloje užsiimančios vaikai. Nuotraukų fone matyti įvairių pastatų, garažo, automobilių bei tvenkinio, esančių už tvoros, fragmentai, tačiau iš jų nėra galimybės tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti, kam tas žemės sklypas priklauso, t. y. savininko vardą ir pavardę, sklypo adresą ar kaip nors kitaip identifikuoti pareiškėją. VDAI nenustatė, kad nuotraukose būtų užfiksuoti pareiškėjo asmens duomenys. Vertinant nuotraukas matyti, kad pagrindinis nuotraukų objektas ir tikslas yra vaikų grupės, o į jas atsitiktinai patekę, fone esantys pareiškėjo skunde nurodyti objektai nesuteikia konteksto nuotraukos tikslui.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, padaryta išvada, kad nuotraukose matomas sklypo vaizdas su įvairių pastatų, garažo, automobilių bei tvenkinio, esančių už tvoros fragmentais, nėra asmens duomenys, atitinkamai nenustatytas pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo faktas paskelbtose nuotraukose.

Vis dėlto, vertinant socialiniuose tinkluose viešai skelbiamą informaciją, svarbu pažymėti, kad kuo daugiau jos paskelbiama, tuo didesnė tikimybė netiesiogiai nustatyti fizinio asmens tapatybę.